

FORSTÅ OG MØD DIN MANDLIGE PATIENT
EN HJERTESAG

Råd til sundhedsprofessionelle i kommunikationen med mænd 60+ om hjerte problemer

Forum for Mænds Sundhed

SVEND AAGE MADSEN

Et projekt ved
Forum for
Mænds
Sundhed

**FORUM FOR
MÆNDS
SUNDHED**

1

KVINDER LÆNGE LEVE !
Kendte kvinder støtter – læs deres historier [her](#)

H.K.H. Kronprinsesse Mary er Protektor for Hjerteforeningen. Læs mere om hvorfor hun støtter Kvinder Længe Leve! [her](#)

Klik på et billede for at se mere om hver ambassadør!

 Test din viden | Køb et moderigtigt | Giv et bidrag

SVEND AAGE MADSEN

2

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dkTlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

1

Elskhjertet.dk HJERTEFORENINGEN DK

FORSIDE STØT BUTIKKEN FÅ ET SKÆG AMBASSADØRERNE OM HJERTEKARSYGDOMME OM ELSK HJERTET NYHEDSBREV

Hvis du får en hjertekarsygdom, så ønsk, du er en mand

Mon dog?

STØT HER

NETBANK DANKORT GIRO SMS

Støt forskning i kvinders hjerter. Læs mere om, hvad pengene går til her

Butikken

SVEND AAGE MADSEN

3

Kønsuligheden i hjertesygdomme

Mænd i DK har **46 procent** større risiko for at udvikle hjertesygdomme

MEN: 70 procent større dødelighed af hjertesygdomme

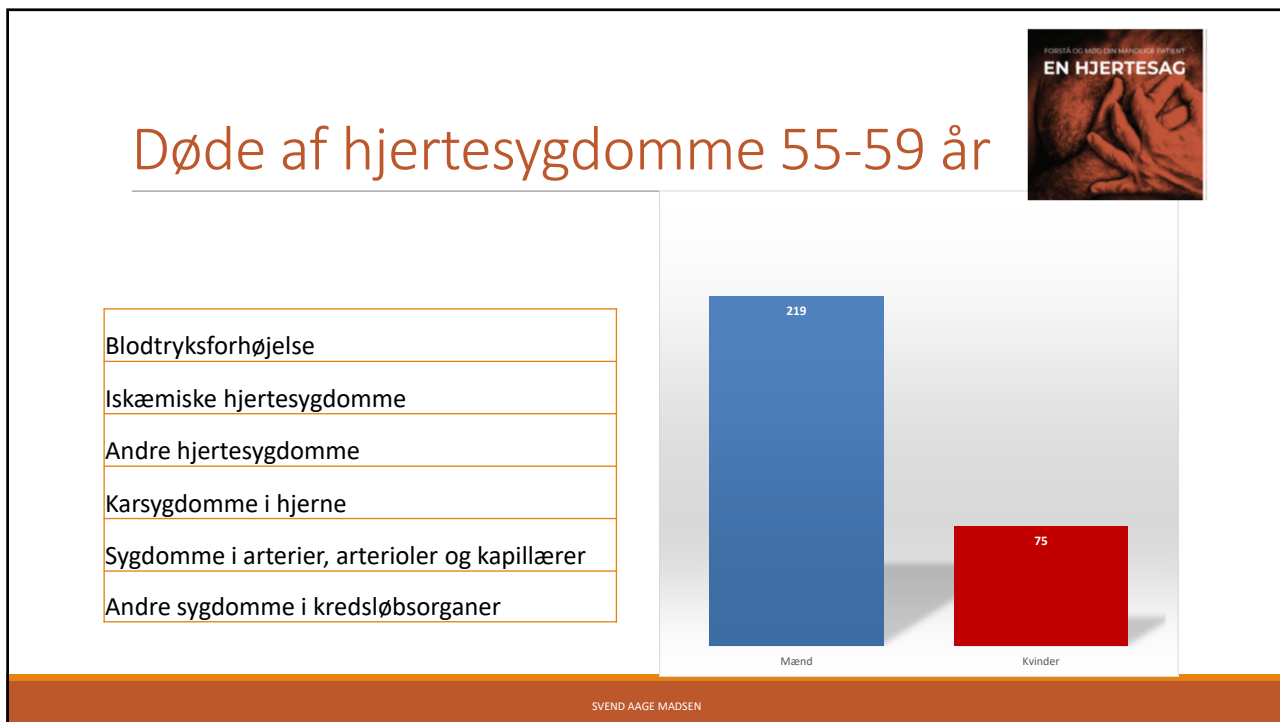
Altså mere end **50 % højere** dødelighed end den burde være

EN HJERTESAG

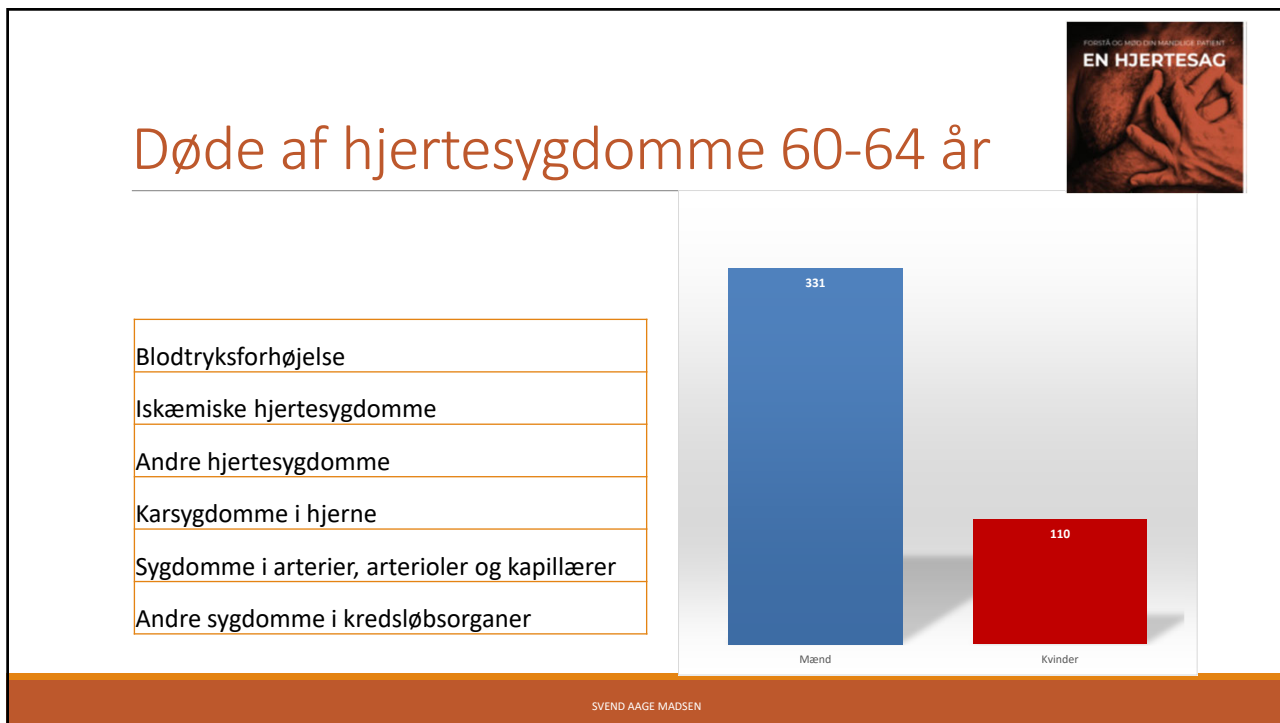
'Hjertetal'/SIF 2017; Dødsårsagsregisteret 2018

SVEND AAGE MADSEN

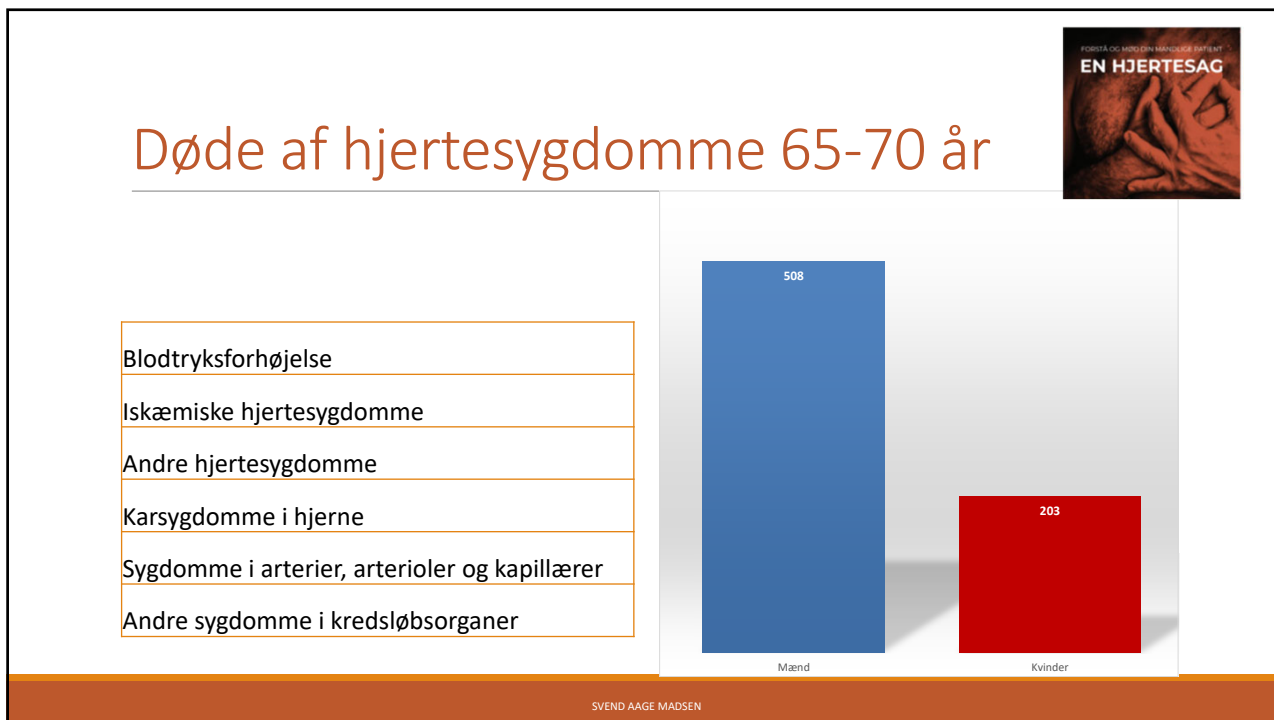
4

5

6

7

I 60-65-årsalderen dør der tre gange så mange mænd som kvinder af hjertesygdomme.

Livet igennem har mænd mere end dobbelt så stor dødelighed af hjertesygdomme som kvinder.

SVEND AAGE MADSEN

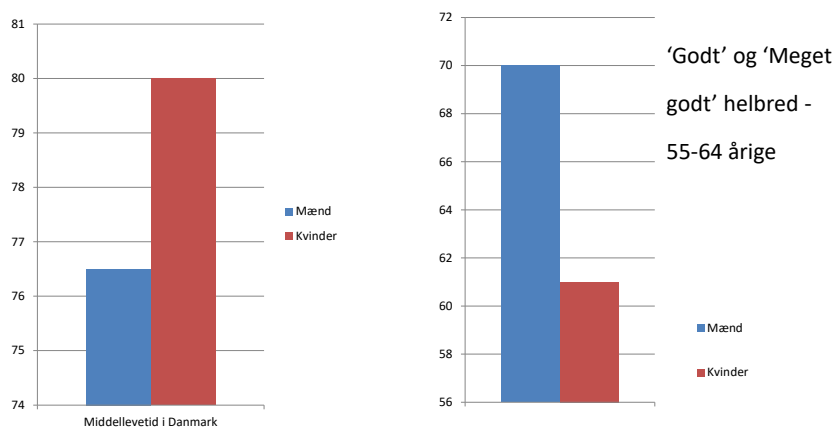
8

Dødsårsager 2018 Aldersstandardiseret pr. 100.000	Mænd	Kvinder	M/K-rate
Kræft	269	197	1,37
Hjertesygdomme	153	90	1,70
Sygdomme i åndedrætsorganer	119	88	1,35
Andre kredsløbssygdomme	75	58	1,29
Psykiske og adfærdsmæssige forstyrrelser	56	55	1,02
Nervesystemet og sanseorganerne	44	37	1,19
Sygdomme i fordøjelsesorganer	39	28	1,39
Ulykker	30	16	1,88
Sukkersyge	27	15	1,76
Sygdomme i urin- og kønsorganer	21	11	1,62
Selv mord	15	5	3,00
Dødsfald uden medicinske oplysninger	11	7	1,57

SVEND AAGE MADSEN

9

Hvordan synes de så selv det går?

10

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dkTlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

5

SVEND AAGE MADSEN

11

SVEND AAGE MADSEN

12

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

Udfordringer i f.t. hjertekarsygdomme

- Viden om symptomer
- Reaktion på symptomer
- Få en god dialog med lægen/sundhedsvæsnet
- Passe behandlingen: tage medicin, være patient
- Rehabilitering

SVEND AAGE MADSEN

13

Viden om symptomer

Mænd har gennemgående mindre viden om sundhed og dermed også mindre viden om, hvilke symptomer det er vigtigt at reagere på.

Det gælder også hjertekarsygdomme.

SVEND AAGE MADSEN

14

Kan du nævne symptomer på hjerteproblemer?

"Det ved jeg ikke. Nej, det kan jeg ikke.. det ved jeg faktisk ikke, hvordan .."

"Nej, det kan jeg ikke, niks, overhovedet ikke."

"Narhhh, det er.. det er.. tænker jeg såmænd ikke på, at.. nej, det må jeg sige, det er jeg ikke helt opdateret på."

"Der må jeg nok sige lidt pas, fordi jeg har dem jo ikke"

"Næh. Hvis jeg havde haft dem havde jeg jo nok kendt mere til det."

SVEND AAGE MADSEN

15

Kvinder er velinformerede

SVEND AAGE MADSEN

16

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

Får de mon sundhedsviden her?

17

Har du aldrig haft noget med hjertet?

” Ja, men jeg har jo ikke vidst, at det var det, vel. Jeg har jo kunnet mærke, at det gjorde ondt i mit bryst,”

”.. at mine fødder svulmede lidt op med...., jeg havde heller aldrig forbundet det med hjertet. ”

SVEND AAGE MADSEN

18

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

Har du aldrig haft noget med hjertet?

” ... jeg fik sådan en trykken for brystet og smerter ... men det ved jeg ikke, altså det kan jo være en eller anden presset arbejdssituation, og så føler man lidt smerte i bryst og arm og sådan noget der. .. om det har været sådan en kombination af stress, sådan noget selvospundet.”

SVEND AAGE MADSEN

19

Udfordringer i f.t. hjertekarsygdomme

- Viden om symptomer
- Reaktion på symptomer
- Få en god dialog med lægen/sundhedsvæsnet
- Passe behandlingen: tage medicin, være patient
- Rehabilitering

SVEND AAGE MADSEN

20

Reaktion på symptomer

Mænd reagerer ofte ikke - eller for sent - på symptomer og tilstande, som de godt ved, de burde reagere på

SVEND AAGE MADSEN

21

Det går nok
over

"....jeg kommer kun til lægen hvis det nu er et eller andet man skal have syet, ikke. "

"..hvis du virkelig har det dårligt, så tænker du: jamen det kan også være, at jeg skal ringe til lægen. Men så har du det lige lidt bedre, og så tager du på arbejde og så tænker du, nå ja det går sgu nok også væk."

SVEND AAGE MADSEN

22

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

Når man godt ved, at der er noget galt

"...de har så konstateret for højt kolesterolværdier, og dem kan jeg overhovedet ikke huske, og det er ikke noget, jeg tager sådan specielt særligt hensyn til i dag."

" .. jeg tænker bare.. at mit kolesterol tal er en lille smule forhøjet. .. mine kolesterol tal, de har så været lidt småstigende, over de sidste tre-fire år, fem år eller sådan noget. Så det kunne da godt være. ..."

SVEND AAGE MADSEN

23

Når man godt ved, at der er noget galt

På trods af viden om for højt kolesterol tal svarer en mand:

"Nej, nej, jeg har ikke reageret på det, men .. valgt ikke at få noget medicin, og jeg har ikke snakket med min læge om det som sådan, ... Så det er sådan.. en frygt der ligger der, men som vi ikke rigtigt reagerer på."

SVEND AAGE MADSEN

24

Barrierer imod at få hjælp

Tilgængelighed bl.a. åbningstider

Arbejdstider

Arbejdspladskultur

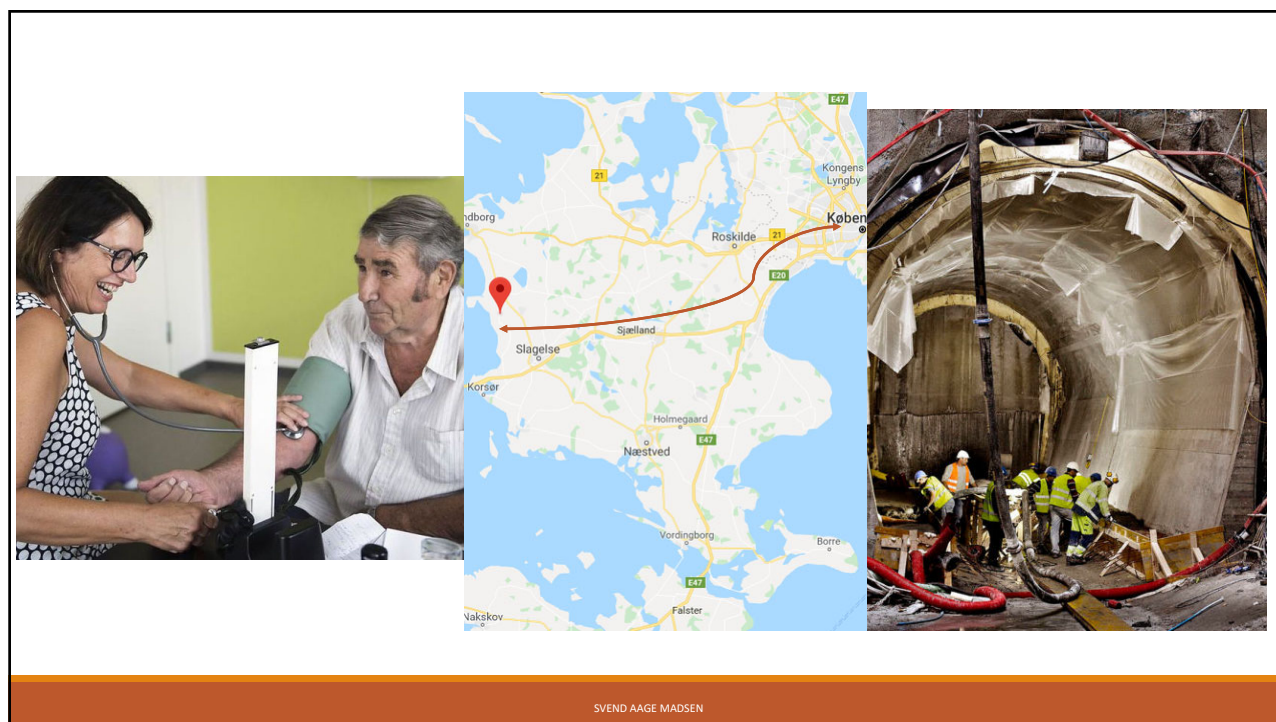
Ukendskab til hjælpesystemer mv

Manglende tilpassede tilbud

De professionelles kommunikation

SVEND AAGE MADSEN

25

SVEND AAGE MADSEN

26

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

Barrierer imod at få hjælp

Tilgængelighed bl.a. åbningstider ↔ Arbejdstider

Arbejdspladskultur

Ukendskab til hjælpesystemer mv

Manglende tilpassede tilbud

De professionelles kommunikation

SVEND AAGE MADSEN

27

Udfordringer i f.t. hjertekarsygdomme

- Viden om symptomer
- Reaktion på symptomer
- Få en god dialog med lægen/sundhedsvæsnet
- Passe behandlingen: tage medicin, være patient
- Rehabilitering

SVEND AAGE MADSEN

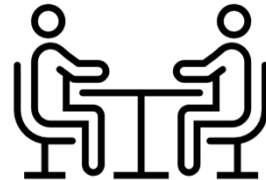
28

Få en god dialog med lægen/sundhedsvæsenet

Alt for ofte oplever især kortuddannede mænd, at der ikke er en god dialog med lægen/sundhedsvæsenet.

Det forsinker diagnose, står i vejen for hurtig og effektiv behandling.

Og det hæmmer manden i at søge læge igen.

SVEND AAGE MADSEN

29

Mangel på
gensidig
forståelse

"...når jeg fortæller hende et eller andet, og så gider hun ikke at svare.. og jeg spørger ind, så vil hun hellere fortsætte i samme skure uden at høre efter, hvad det er, jeg spørger om. Så bliver jeg lidt sur".

"Men jeg synes ikke han er så god til at lytte, altså jeg gav ham et hint, da jeg var til almindelig lægeundersøgelse i februar, om at jeg måske ikke havde det så godt men den fangede han ikke rigtig og så gjorde jeg ikke så meget ud af det...."

SVEND AAGE MADSEN

30

Mangel på gensidig forståelse

"..men kunne ikke sådan lige umiddelbart komme til at tale med en læge, andet end man havde nogle symptomer på et eller andet.. det synes jeg så, var lidt dårligt, fordi der kunne jo være nogle ting, man ikke selv er.. er klar over.

"Der synes jeg godt, at en læge måske kunne interviewe måske mere.. eller spørger ind til nogle ting, som .. som man ikke selv har gået og tænkt over. Men er opmærksom på, eller hvad man skal udtrykke det. Det var jeg lidt skuffet over, men.. jeg ved ikke.."

SVEND AAGE MADSEN

31

Brug af egen læge

Du får et lille bitte splitsekund til at forklare dig i, og det kan man ikke. Da jeg kom til lægen første gang, der var det nakken, og jeg er endnu ikke nået til at tale med hende om resten af kroppen, for det har hun ikke tid til. ...

Man må ikke snakke om mere end en ting ad gangen hos lægen, og så er man et helt liv om at finde ud af, hvad der er galt. Altså det går jo ikke.

SVEND AAGE MADSEN

32

Udfordringer i f.t. hjertekarsygdomme

- Viden om symptomer
- Reaktion på symptomer
- Få en god dialog med lægen/sundhedsvæsnet
- Passe behandlingen: tage medicin, være patient
- Rehabilitering

SVEND AAGE MADSEN

33

Passe behandlingen: tage medicin

Flere undersøgelser peger på, at mænd ikke er så gode til at passe behandlingen

SVEND AAGE MADSEN

34

Hospitalsenheden Vest

Du er her: [Om os](#) [Nyheder](#) [Hospitalsledelsens Nyhedsbrev](#) [Arkiv 2017](#) **39** [Ny viden: Mænd forsømmer at tage deres medicin](#)

Om os

Nyheder

Hospitalsledelsens Nyhedsbrev

Arkiv 2017

Ny viden: Mænd forsømmer at tage deres medicin

Lyt

Ny viden: Mænd forsømmer at tage deres medicin

29.09.2017

Risikoen for at glemme at tage sin medicin efter udskrivelse fra hospitalet er stor især for borgere i den erhvervsaktive alder og for mænd uanset alder. Det viser en ny undersøgelse af medicinadfærden hos borgere, der har været patienter i Herning, Holstebro og Horsens.

Når nye rutiner skal være en del af hverdagen, bliver man udfordret på sin hukommelse. Det gælder også med den medicin, man skal tage i forbindelse med en behandling på hospitalet. Risikoen for at glemme at tage sin medicin efter udskrivelse fra hospitalet er stor, især for borgere i den erhvervsaktive alder og for mænd uanset alder. Det viser en undersøgelse af medicinvanerne hos over 600 tidligere indlagte patienter på de medicinske afdelinger i Herning, Holstebro og Horsens.

Undersøgelsen viser, at det øger chancen for succes med en medicinsk behandling, at patienten selv styrer den. De borgere, som selv har ansvaret for deres medicin, har også

Udskriv

SVEND AAGE MADSEN

35

26
FAKTA OG | AUGUST 2016 | NYHEDS BREVENE

Ny forskning:

Derfor tager mænd ikke deres hjertemedicin

Op med helbredet af mænd med hjertekarvæg
 Hvis du tager ikke din ordnede medicin, øger risikoen for et alvorligt hjertefejlskæde.

Ikke: Viden Gælder

Men ved, at 30-50 procent af de mænd, der bliver diagnosticeret med hjertekarvæg, smidder ud på deres medicin, da de uventede. Men hvad er konsekvensen af, at så mange mænd ikke tager deres medicin, som i videre undersøgelse har undersøgt det? Det betyder et øget risikoen for hjerte- og blodkar sygdomme og hjertesvigt.

En gruppe af forskere fra Københavns Universitet og Rigshospitalet har undersøgt, hvordan mænd tager deres medicin, de får ordnet. En undersøgelse af 600 mænd mellem 45 og 74 år, der ved at smitte sig med hjertekarvæg med udgangspunkt i blodprøver og blodtryk målinger i hjemmet. En undersøgelse af, hvor mange mænd der tager deres medicin, de får ordnet. En undersøgelse af, hvor mange mænd der tager deres medicin, de får ordnet. En undersøgelse af, hvor mange mænd der tager deres medicin, de får ordnet.

Forskerhold spørger

Når man bliver diagnosticeret med hjertekarvæg, handler det om en alvorlig sygdom, der kan være dødelig. Derfor er det vigtigt, at man tager sin medicin, som lægen har ordnet. Men mange mænd tager ikke deres medicin, som lægen har ordnet. Derfor er det vigtigt, at man tager sin medicin, som lægen har ordnet.

6

gode råd

Forskerholdet og professor Svend Aage Madsen har undersøgt, hvordan mænd tager deres medicin, de får ordnet. En undersøgelse af, hvor mange mænd der tager deres medicin, de får ordnet. En undersøgelse af, hvor mange mænd der tager deres medicin, de får ordnet.

- 1** **Behandling** Mange tager ikke deres medicin, som lægen har ordnet. Det øger risikoen for et alvorligt hjertefejlskæde.
- 2** **Fakta** Mænd, der tager deres medicin, de får ordnet, har et bedre helbredet end dem, der ikke tager deres medicin, de får ordnet.
- 3** **Undersøgelse** En undersøgelse af 600 mænd mellem 45 og 74 år, der ved at smitte sig med hjertekarvæg med udgangspunkt i blodprøver og blodtryk målinger i hjemmet.
- 4** **Lyt** Lær mere om hjertekarvæg og hvordan man tager sin medicin, som lægen har ordnet.
- 5** **Spørg** Hvis du har spørgsmål om din medicin, så spørg din læge eller farmaceut.
- 6** **Forskerholdet** Forskerholdet består af professor Svend Aage Madsen og hans kolleger.

SVEND AAGE MADSEN

36

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

Forbehold spærrer

Når mændene fravælger medicin, handler det oftest om et forbehold over for at tage medicin, forklarer hun.

"Jeg fandt ud af, at mange havde et forbehold over for medicin, som bundede i mange forskellige ting. Nogle mente for eksempel generelt, at medicin er farligt for kroppen, andre havde en opfattelse af, at lægerne var for hurtige til at udskrive medicin," siger Ina Qvist.

SVEND AAGE MADSEN

37

Mangel på gensidig forståelse og dermed viden hos patienten

"... jeg fik også en ekstra blodtrykshalløj, og tænkte, nej, kraftedme nej. Den tager jeg ikke, og jeg lader det gå videre i et stykke tid. Og det er ikke blevet hverken værre eller bedre af, at jeg ikke har taget det, så hvorfor fanden skulle jeg ... Det her giver mig næsten ingenting, vel."

"Ja, jeg har reservationer om at tage kolesterolsænkende medicin. Og jeg ved egentlig ikke hvorfor. Og det kunne da godt være, at jeg skulle have det oplyst omkring, hvad det gør."

SVEND AAGE MADSEN

38

Mangel på gensidig forståelse

"Kan du huske, hvad lægen sagde om medicinen den gang, altså forstod du, hvad der blev sagt? *Mand: Nej*"

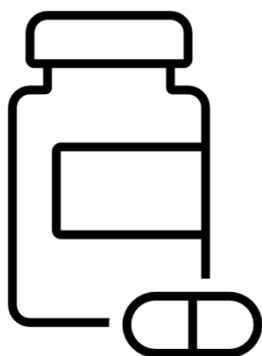
"*Fordi det er.. hun må være i stand til at forstå, at det kan ikke nytte noget, at hun fortsætter i latin, når jeg snakker jysk, hvis du forstår, hvad jeg mener*"

SVEND AAGE MADSEN

39

Mangel på gensidig forståelse og dermed viden hos patienten

"*jeg ved heller ikke lige, hvordan de virker altså ud over, at de nedsætter kolesteroltallet og nedsætter blodtrykket, men om det er noget, man skal blive ved med at tage eller.. der er så mange myter omkring sådan nogle ting. Det ved jeg ikke.*"

"*...jeg ved, at der er noget, der hedder Nitroglycerin og sådan noget der, til .. men jeg har ikke noget problem med hjertet, så det har ikke interesseret mig.*"

"*Det er min kone, der har læst om de der forskellige mediciner, hun har fortalt mig om. Så hører jeg lidt efter en gang imellem.*"

SVEND AAGE MADSEN

40

Dialogen med manden som patient

SVEND AAGE MADSEN

41

Guide 1

Gå nøgternt til samtalen

Spørg ikke om følelser først

Vær tilbageholdende

Hold pause efter hans udsagn – måske kommer der tilføjelser

Accepter, hvis han ikke vil snakke!

SVEND AAGE MADSEN

42

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

Guide 2

- Stil konkrete spørgsmål om hvad, hvornår, hvor meget, hvor ofte.....
- Giv råd og opstille valgmuligheder
- Læg op til at manden styrer selv
- Stå til rådighed, hvis du bliver spurgt
- - vente og lytte

SVEND AAGE MADSEN

43

Eksempler 1 - det er dig der kender symptomerne

Spørg om manden har eller har haft:

○ Brystsmerter	○ Fornemmelse af at blive kvalt
○ Mavesmerter og kvalme	○ Hævede ankler og underben
○ Smerter i benene	○ Åndenød
○ Smerte i benene, når du går	○ Besvimelse
○ Smerter i armene	○ Svimmelhed
○ Kæbesmerter og rygsmarter	○ Træthed
	○ Hjertebanken

SVEND AAGE MADSEN

44

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dkTlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

22

Eksempler 2

- Hvilke ting i dit liv synes du ikke, du kan gøre nu, fordi du har hjertekarsygdom?
- Hvad tror du andre mennesker tænker om dig, hvis de ved, du har hjerte problemer?
- Hvordan påvirker det dit syn på dig selv som menneske/mand?

Vent og lyt

Accepter hvis han ikke vil tale om det!

SVEND AAGE MADSEN

45

Eksempler 3

- Kan du falde i søvn om aftenen?
- Ligger du og spekulerer?
- Hvornår var du sidst sammen med andre?
- Har du snakket med dine kone/børn/venner om, hvordan det er at have hjertesygdom?

- så begynder han måske at tale om, hvad han går og tænker på – vent og lyt!!

SVEND AAGE MADSEN

46

Grunde til forandring og at passe på sig selv

Ansvar for andre

At de betyder noget for andre

At andre vil savne dem og føle sorg

At deres sygdom og død vil have afgørende indflydelse
deres børns og deres partners liv

SVEND AAGE MADSEN

47

Følg op: Indkald manden

"Hvis man på en eller anden måde kunne sætte det i system, så det allerede nu var bestemt at 3. august der har du en tid ved lægen. Så får man det jo gjort ...det tror jeg faktisk kunne være en rigtig god ting."
Preben, automekaniker, i 60'erne

SVEND AAGE MADSEN

48

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

49

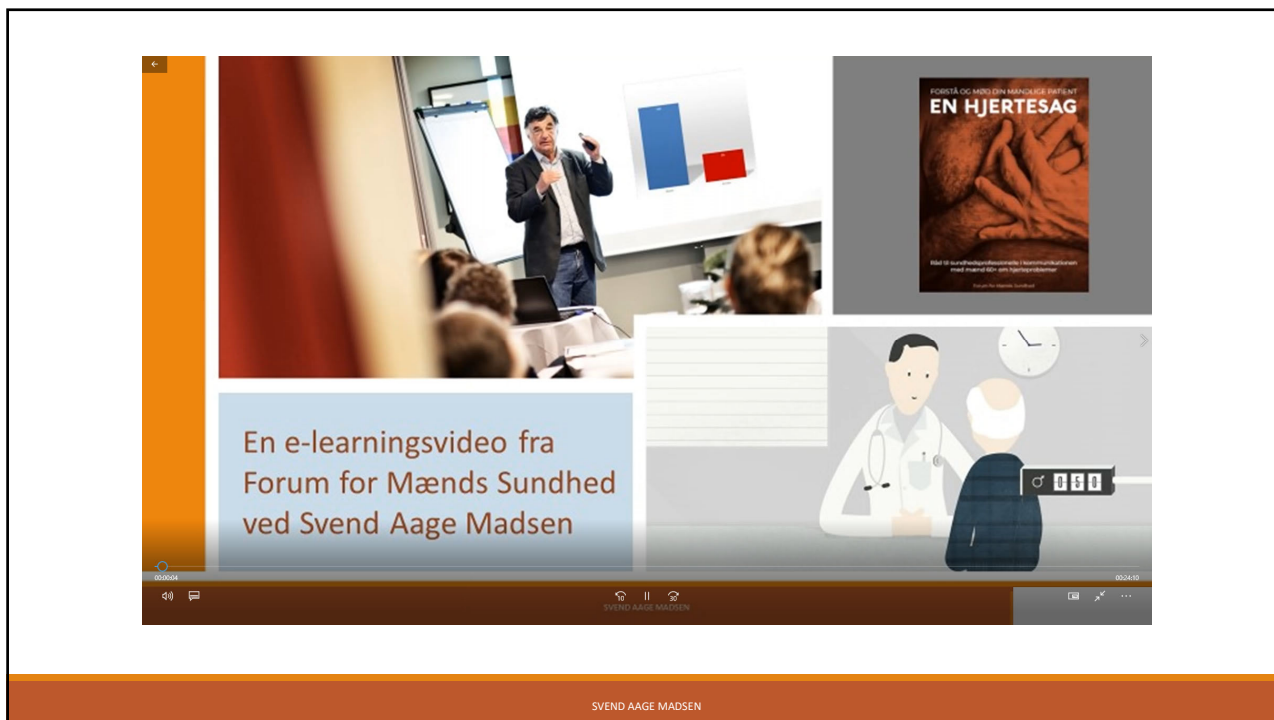

50

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

51

THE LANCET

Editorial: “The message is clear: raising the profile of men on the political agenda is crucial to achieve gender equality and to accelerate progress on all SDG targets. The Lancet”

www.thelancet.com Vol 394 November 16, 2019

FN'S VERDENSMÅL & MÆNDS SUNDHED

3 SUNDHED OG TRIVSEL

5 LIGESTILLING MELLEM KØNNENE

FN's Verdensmål er tidens samlende tema

Forum for Mænds Sundhed arbejder for disse to Verdensmål:

3. At nedbringe præmatur dødelighed, som følge af ikke-smitsomme sygdomme, gennem forebyggelse og behandling samt fremme af mental sundhed og trivsel

5. Ligestilling mellem kønnene

52

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dkTlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk

WHO har vedtaget en strategi for mænds sundhed

- Tænk køn ind i sundhedspolitikker og strategier for fysisk og mental sundhed og trivsel hos mænd
- Prioriter at gøre noget ved de forhold, der udsætter mænd for sundhedsrisici og som giver dem så stor dødelighed
- Indret sundhedssystemet så tjenesterne også passer til mænd i alle aldre

SVEND AAGE MADSEN

53

SE GERNE: www.sundmand.dk

FORUM FOR MÆNDS SUNDHED

– et partnerskab der skaber sundhed

TAK FOR ORDET

SVEND AAGE MADSEN

54

Forum for Mænds Sundhed

www.sundmand.dk

Tlf: 26212851 - E-mail: svaa@madsen.mail.dk